

Tillæg til § 12 Miljøgodkendelse af svineproduktionen

Andivej 30, 8544 Mørke

februar 2016

Tillæg til § 12 Miljøgodkendelse af svineproduktion

i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20/12/2006.

	Tillæg til godkendelse af svineproduktion på virksomheden Andivej 30, 8544 Mørke
Virksomhedens navn:	Andigården
Adresse:	Andivej 30, 8544 Mørke
CVR nr.:	76670110
CHR nr.:	
Matrikel nr.:	3c Andi By, Skørring m. fl.
Virksomhedens ejer:	Svend D. Jensen
Ansøger:	Svend D. Jensen
Konsulent:	Miljø og Natur Landbrugsrådgivning v. Jakob Altenborg
Tilsynsmyndighed:	Syddjurs Kommune Natur og Miljø

25.02.2016

Journal nr.
14/35543

Kontaktperson
Mille Rasch

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltøft

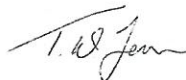
Telefon 87 53 54 10
Telefax 87 53 59 95

Natur.miljoe@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

**Syddjurs Kommune
Natur og Miljø**

.....
Mille Rasch
Biolog

.....
Trine W Jensen
Biolog

Klagefrist udløber
den 29.03.2016

Søgsmålsfristen udløber
den 29.08.2016

INDHOLDSFORTEGNELSE

LÆSEVEJLEDNING	3
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
VILKÅRSOVERSIGT	6
SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE	8
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	10
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	10
Husdyrhold og staldanlæg	10
Drift – herunder BAT	11
<i>BAT-konceptet</i>	
<i>Staldindretning</i>	
<i>Ammoniakemission og ammoniakreducerende teknologi</i>	
<i>Foder</i>	
<i>Opbevaring og behandling af husdyrgødning</i>	
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	
<i>Energi og vandforbrug</i>	
<i>Management</i>	
<i>Kommunens samlede BAT-vurdering</i>	
Gener fra anlæg	21
<i>Lugt</i>	
<i>Fluer og skadedyr</i>	
<i>Støj</i>	
<i>Støv</i>	
<i>Transport</i>	
Forurening fra anlæg	23
<i>Ammoniak og natur</i>	
Påvirkning fra driften af arealerne	25
<i>Påvirkning af natur</i>	
<i>Nitrat til grundvand</i>	
<i>Nitrat til overfladevand</i>	
<i>Fosfor til overfladevand</i>	
SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	34
OFFENTLIGGØRELSE	34
KLAGEVEJLEDNING	34
LOVGRUNDLAG	36
BILAG	37

Bilagsoversigt

Bilag 1: Parter og andre høringsberettigede

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: BAT-beregning for ammoniakemission

Bilag 4: Foderkorrektioner

Bilag 5: Beliggenhed af ejede og forpagtede udbringningsarealer og aftalearealer

Bilag 6: Naturarealer beskyttet af § 3 omkring punktkilden, ammoniakberegningsspunkter

Bilag 7: Nærmeste Natura 2000-område

Bilag 8: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

Bilag 9: Bilag IV arter - arealer

Bilag 10: Bilag IV arter nær anlægget

Bilag 11: Primær rute ved gylleudbringning

LÆSEVEJLEDNING

Tillægget indledes med et *Ikke-teknisk resumé*, der er en opsummering af de væsentligste vurderinger vedrørende produktionens miljøpåvirkninger. Herefter følger en oversigt over de vilkår der er stillet til den ansøgte bedrift. Overholdelse af kommunens vilkår er en forudsætning for, at den ønskede produktion kan gennemføres i henhold tillægget. I afsnittet *Syddjurs Kommunes afgørelse*, beskrives ansøgningen om tillægget kort og sagsbehandlingen af denne. Herefter er der en *Miljøteknisk redegørelse og vurdering*, hvori miljøredøgørelsen er ansøgers beskrivelse af produktion og drift, som for hvert afsnit følges af Syddjurs Kommunes vurdering heraf og af de vilkår kommunen stiller til pågældende del af bedriften. Afslutningsvis beskrives *Syddjurs Kommunes samlede vurdering* samt *Offentliggørelse*. Bagerst forefindes en *Klagevejledning* samt en oversigt over det *Lovgrundlag* der ligger til grund for afgørelsen.

Indledning

Ansøgning om miljøgodkendelse

Andigården har den 20.10.2014 fremsendt en ansøgning om et tillæg til miljøgodkendelsen af svineproduktionen på ejendommen Andivej 30, 8544 Mørke.

På ejendommen foreligger en miljøgodkendelse i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 12 fra d. 4.2.2009 til en fleksibel produktion bestående af 0-240 årssøer og 0-7150 slagtesvin (7,2-110 kg) svarende til 207,27 DE efter nuværende husdyrgødningsbekendtgørelse. Produktionen ønskes ændret til en årsproduktion bestående af 8.000 smågrise (7,2 - 32 kg) og 8000 slagtesvin (32 - 112 kg) svarende til sammenlagt 261,49 DE. Ændringen er således på 54,22 DE.

Syddjurs Kommune har foretaget en vurdering af det ansøgte, og denne vurdering danner baggrund for afgørelsen om at meddele tillæg og de stillede vilkår.

Tillægget omfatter ikke renoveringer eller ændringer af det eksisterende byggeri. Der sker ligeledes ingen udvidelse af bygningsmassen.

I forbindelse med udvidelsen vil der blive reduceret i foderforbruget for overholdelse af kommunens beregnede BAT niveau.

Ud over udvidelsen og ændringen i arealerne og ændringen af dyreholdet er der søgt om at få ændret eller fjernet enkelte vilkår. Blandt andet ønskes ikke længere mulighed for fleksibilitet, og der er flere stipladser end angivet i godkendelsen, jf. oplysningerne i tillægget. Der anvendes ingen benzoesyre, og i stedet for råprotein anvendes der 2,7 FE/kg tilvækst. Vilkåret om opførelse af en vold om gyllebeholderen ønskes fjernet, da det ikke lader sig gøre at opføre denne i praksis, idet beholderen ligger 10 meter fra naboskel, hvor det ikke er muligt at etablere en vold. Etableres der en delvis vold omkring beholderen, vil det ikke have den ønskede effekt i tilfælde af sprængt beholder, da gyllen blot vil løbe over til naboen.

Gødningshåndtering

Gylle fra produktionen opbevares i de to eksisterende beholdere. Opbevaringskapaciteten er over 9 måneder. 194,49 DE svinegylle indeholdende 4.354,59 kg P og 17.244,46 kg N udbringes på egne arealer, mens 67 DE i svinegylle indeholdende 1.499 kg P og 5.940 kg N afsættes til Andivej 46.

Forurening og gener fra anlæg

Ammoniak

Fordampningen af ammoniak fra stalde og gyllebeholdere er beregnet til årligt at være 2.876,56kg kvælstof, hvilket er 506,2 kg mindre end i nudriften.

BAT-krav til ammoniakfordampning fra staldanlægget overholdes ved en reduktion af antallet af FE.

Lugt

De beregnede lugtgener fra det samlede anlæg ligger under de grænser, der er fastsat for lugtpåvirkning af henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse.

Transport

Antallet af transporter vil kun ændres en smule med udvidelsen af dyreholdet. Der vil være en minimal stigning i antallet af transporter med husdyrgødning.

Påvirkning fra arealerne

Udbringningsarealerne udgør 139,9 ha ejede og forpagtede arealer samt 58,32 ha aftalearealer. Der er ingen ejede eller forpagtede udbringningsarealer, der er beliggende umiddelbart op til eller skrånede ned mod beskyttede terrestriske naturområder. Syddjurs Kommune vurderer, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Det er kommunens vurdering, at udsprejning af husdyrgødning på markarealerne er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nitrat til grundvand

Der er ingen af de ejede og forpagtede arealer, der er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde for drikkevand.

Nitrat til overfladevand

De ejede og forpagtede arealer overholder kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4, idet udvaskningen af nitrat fra det ansøgte projekt under hensyntagen til habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet ikke vurderes at kunne medføre en skadesvirkning på overfladevande (vandløb, søer og marine overfladevande) eller på Natura 2000-områder hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter.

Fosfor til overfladevand

Terrænet ned til vandløb på udsprejningsarealerne hælder ikke i en sådan grad, at der er risiko for negativ påvirkning af vandløbene ved direkte afstrømning.

Vilkårsoversigt

Generelle vilkår:

1. Tillægget bliver meddelt på samme vilkår som i den eksisterende § 12 godkendelse, der trådte i kraft den 4. februar 2009, med mindre andet fremgår af dette tillæg til godkendelsen.
2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 70595 version 3 genereret den 15.12.2015, og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
3. Et eksemplar af denne afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Udnyttelsesfristen på det ansøgte projekt er 2 år.

Vilkår til husdyrhold og staldanlæg:

5. Svinebruget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt 8.000 stk. smågrise (7,2-32 kg) og 8.000 slagtesvin (32-112 kg) svarende til i alt 261,49 DE beregnet efter nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse.
6. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med vægtintervaller og stipladser som angivet i tabel 1.
7. Følgende produktionsparametre skal kunne dokumenteres, f.eks. via gødningsregnskabet eller en effektivitetskontrol (e-kontrol):
 - Antal slagtesvin
 - antal smågrise
 - fravænningsalder og – vægt
 - foderforbrug pr. årssø

Vilkår vedr. ammoniakemission fra anlæg:

8. Staldafsnit skal rengøres efter hvert hold, og der skal til stadighed være en god staldhygiejne. Stierne skal kontrolleres og renholdes, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne.

Vilkår til fodring:

9. Der skal fasefodres.
10. Alt foder skal tilsættes fytase (ikke nødvendig ved hjemmeblandet foder).
11. Den totale mængde P ab dyr pr. år skal for *slagtesvinene* være højst 4.834,1 kg P (beregningsgrundlag i bilag 4). Baseret på type 2 korrektion for fosfor på 0,92963077 beregnet ud fra formel og beregningsgrundlag i bilag 4. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men samlet skal korrektionsligningen overholdes. Fosforkravet gælder for samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i det pågældende staldsystem på hele ejendommen.
12. Den totale mængde N ab dyr pr. år skal for *slagtesvinene* være højst 22.026 kg N (beregningsgrundlag i bilag 3). Baseret på type 2 korrektion for kvælstof på 0,93998716 beregnet ud fra formel og beregningsgrundlag i bilag 4. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men samlet skal korrektionsligningen overholdes. Vilkåret gælder for samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i de pågældende stalde på hele ejendommen.
13. N og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år 1 til 15. februar

år 3. Dokumentation kan f.eks. være gødningsregnskab, effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller lignende.

14. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
15. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår til udbringning af husdyrgødning:

16. Der må højst udbringes 17.244,46 kg kvælstof og 4.354,59 kg fosfor på de udbringningsarealer der fremgår af bilag 4. Dette svarer til et gennemsnitligt dyretryk på 1,39 DE per ha.
17. Indtil anden modtager er godkendt, skal det kunne dokumenteres, at der afsættes i alt 67 DE gødning med et indhold af 5.940 kg kvælstof og 1.449 kg fosfor til Andivej 46, Mørke, som er godkendt til denne modtagelse af kommunen.
18. Der må ikke anvendes andet organisk materiale på udbringningsarealerne
19. Gødning skal i videst muligt omfang udbringes i dagtimerne, og udbringning i weekender og på helligdage skal så vidt muligt undgås.

Vilkår til energi- og vandforbrug, herunder ventilation:

20. Der skal føres kontrol med el-forbrug hvert kvartal. Noteres i driftjournal.
21. Der skal føres kontrol med vandforbrug hvert kvartal. Noteres i driftjournal.

Vilkår vedrørende management:

22. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer.
23. Tankning af diesel skal foregå under opsyn.

Vilkår vedr. driftsforstyrrelser og uheld

24. Beredskabet skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden.

Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe uheld.

Vilkår vedr. transport:

25. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE

Afgørelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune tillæg til miljøgodkendelsen af bedriften på Andivej 30, 8544 Mørke. Tillægget vedrører en udvidelse af svineproduktionen og en ændring af udbringningsarealerne på virksomheden. Godkendelsen meddeles i henhold til § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20/12/2006 med senere ændringer) – herefter kaldet husdyrgodkendelsesloven.

Tillægget er samtidig en accept efter § 36 – om ændring og udvidelse af dyrehold og anlæg for eksisterende husdyrbrug - i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., nr. 594 af 04/05/2015 - herefter kaldet husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Omfang

Tillægget til miljøgodkendelsen for Andivej 30 omfatter husdyrbrugets anlæg og dyrehold, samt samtlige arealer som drives under samme CVR-nummer: 76670110.

Forudsætninger og vilkår

Denne miljøgodkendelse er et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse som blev meddelt af Syddjurs Kommune d. 4. februar 2009. Med dette tillæg ændres følgende i miljøgodkendelsen fra 2009:

Vilkår 2 indarbejdes i vilkår 2 i dette tillæg

Vilkår 7 (vedr. årsproduktionens størrelse) bortfalder.

Vilkår 19 (vedr. fodervilkår og tildeling af benzoesyre) bortfalder

Vilkår 23 (vedr. etablering af jordvold) bortfalder

Vilkår 33-36 (vilkår vedr. påfyldning og rengøring af marksprøjte) bortfalder da disse er omfattet af anden lovgivning

Vilkår 67 (vedr. arealer) bortfalder

Vilkår 69-71 (vedr. foderkorrektioner) bortfalder og erstattes af vilkårene i dette tillæg

Vilkår 72 (vedr. fosforfrørsel) bortfalder

Alle øvrige vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse fra september 2009 er fortsat gældende.

Udnyttelsesfrist

Udnyttelsesfristen for tillægget til miljøgodkendelsen er to år. Hvis hele eller dele af tillægget ikke er udnyttet ved udløbet af udnyttelsesfristen, bortfalder den ikke-udnyttede del.

Kontinuitetsbrud

Efter udnyttelsesfristens udløb gælder husdyrgodkendelseslovens § 33, stk. 3. Det medfører, at hvis tillægget ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Meddelelsespligt

Dette tillæg til miljøgodkendelse gælder alene det ansøgte. Husdyrbruget må herefter ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer. Syddjurs

Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse

Revurdering og retsbeskyttelse

Godkendelsen skal, jf. § 40 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1283 af 08/12/2014 – herefter kaldet husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2024/2025.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i miljøgodkendelsen, det vil sige indtil den 29.2.2024. Syddjurs Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2 under følgende forudsætninger:

- hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- hvis der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Andre love

Miljøgodkendelsen omfatter ikke andre nødvendige tilladelser end de anførte, og er ikke en tilkendegivelse af, at andre love er overholdt, for eksempel byggeloven, dyreværnsloven eller landbrugsloven. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Generelle vilkår:

1. Tillægget bliver meddelt på samme vilkår som i den eksisterende § 12 godkendelse, der trådte i kraft den 4. februar 2009, med mindre andet fremgår af dette tillæg til godkendelsen.
2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 70595 version 3 genereret den 15.12.2015, og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
3. Et eksemplar af denne afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Udnyttelsesfristen på det ansøgte projekt er 2 år.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

I denne miljøtekniske redegørelse har ansøger redegjort for, hvorledes driften på ejendommen varetages. Redegørelsen er fremsendt dels via it-ansøgningssystemet dels ved fremsendelse af supplerende oplysninger til kommunen. Redegørelserne kan eventuelt være lettere redigeret af kommunen. På baggrund af redegørelsen og eventuelle supplerende oplysninger har kommunen foretaget en vurdering af de beskrevne forhold, og stillet vilkår hertil. Vurderingen og vilkårene fremgår af de specifikke afsnit.

Husdyrhold og staldanlæg

Husdyrhold og staldanlæg - ansøgers redegørelse

Tillægget ansøges, da det ønskes at udvide antallet af grise i de eksisterende stalde og afgangsvægten ønskes øget til 112 kg for slagtesvinene, jf. nedenstående skema. Skemaet tager udgangspunkt i kumulation med tidligere udvidelser, og nudriften svarer derfor til den tilladte drift før seneste miljøgodkendelse. Al udvidelse foretages i eksisterende bygninger.

	Nudrift antal (vægt)	Nudrift stipladser	Ansøgt antal (vægt)	Ansøgt stipladser
Slagtesvin	7275 (30-102 kg)	1850	8000 (31-112 kg)	2000
Smågrise	7350 (7,2-30 kg)	1000	8000 (7,1-31 kg)	1200

Husdyrhold og staldanlæg - kommunens bemærkninger og vurdering

Det er størrelsen og sammensætningen af et husdyrhold der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at den angivne årsproduktion og sammensætning af dyrehold overholdes.

I den eksisterende miljøgodkendelse er der tilladelse til en fleksibel produktion bestående af søer, smågrise og slagtesvin. Fremadrettet ønskes en produktion bestående af 8.000 smågrise (7,1-31 kg) og 8.000 slagtesvin (31-112 kg). Der produceres slagtesvin med afvigende vægtgrænser. Dette Influencer på ammoniakfordampningsberegningerne, hvorfor de angivne vægtgrænser skal overholdes.

Af tabel 1 fremgår det, at såvel smågrise som slagtesvin udvides i antal og for slagtesvinene ligeledes i afgangsvægt. Dette er muligt, da staldanlægget i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2009 blev bygget til en produktion af såvel søer, som smågrise og slagtesvin og da staldene blev etableret med god plads, hvorfor der efterfølgende er sket inventarmæssig optimering af pladsen.

Tabel 1.

Stald	dyretype		Antal dyr	Antal stipladser	Vægt	DE
Slagtesvin	Miljøgodkendt 2009		0-7150		30 - 110	0-170,2
<i>Delvist spaltegulv 25-49%</i>	ansøgt		8.000	2000	31 - 112	224,42
Smågrise	Miljøgodkendt 2009		0-7150		7,2-30 kg	0-31,7
<i>Toklimastald, delvis spalter</i>	Ansøgt		8.000	1200	7,1 - 31 kg	37,07
Årssøer. Drægt.	Miljøgodkendt 2009		0-240	0-168	-	-
	ansøgt		0	0	-	0
Årssøer, farestald	Miljøgodkendt 2009		0-240	0-72	-	-
	Ansøgt		0	0	-	-

Vilkår til husdyrhold og staldanlæg:

5. Svinebruget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt 8.000 stk. smågrise (7,1-31 kg) og 8.000 slagtesvin (31-112 kg) svarende til i alt 261,49 DE beregnet efter nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse.
6. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med vægtintervaller og stipladser som angivet i bilag 2 og tabel 1.
7. Følgende produktionsparametre skal kunne dokumenteres, f.eks. via gødningsregnskabet eller en effektivitetskontrol (e-kontrol):
 - Antal slagtesvin
 - antal smågrise
 - fravænningsalder og – vægt
 - foderforbrug pr. årssø

Når dette tillæg tages i brug, bortfalder vilkår 7 i godkendelsen meddelt februar 2009.

Drift– herunder BAT

BAT-konceptet

Ved godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12 skal kommunen sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening fra det ansøgte projekt ved anvendelse af BAT (Best Available Technique / Bedste tilgængelige teknik). BAT sikrer, at den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne minimeres, hvorfor BAT også skal anvendes i tilfælde hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger vil være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derfor skal der tages stilling til fravalg af BAT ud fra proportionalitetsprincippet.

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen, af hvad der er BAT, blandt andet anskues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen.

Ansøger er selv ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. For husdyrbrug omfattet af grænserne i § 12 i husdyrgodkendelsesloven skal redegørelsen som minimum indeholde følgende seks punkter:

- Staldindretning
- Foder
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning
- Management
- Energi- og vandforbrug

Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for, hvornår disse staldafsnit renoveres, således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier. Til brug for kommunalbestyrelsens vurdering af BAT på staldanlæg, har Miljøstyrelsen fastlagt emissionsgrænseværdier, der kan efterleves på hhv. nye og eksisterende anlæg under hensyntagen til, hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt i

forhold til den opnåede miljøgevinst. Kommunen er forpligtet til at foretage en vurdering af en bedrifts staldindretning på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

Staldindretning - ansøgers redegørelse

Udvidelsen sker i eksisterende staldbygninger. Under de enkelte staldafsnit redegøres for evt. fravalg af BAT.

Smågrisestalden er indrettet som to-klimastald med delvis spaltegulv og der udvides fra 1550 til 2170 stipladser. Der er således tale om nogle staldsystemer med lavere ammoniakfordampning og mindre lugtmission end fuldspaltegulve. To-klimastald med delvis spaltegulv er beskrevet i det tidligere BAT-byggeblad nr. 106.03-52. Her beskrives, at der forventes en ammoniakfordampning, der er 30 % lavere end hvis gulvet var drænet gulv med gyllekumme under hele gulvfladen. Stalden forbliver uændret i forbindelse med udvidelsen og forventes at kunne holde de næste 25 år, hvorefter stalden enten nedlægges eller renoveres. Stalden opfylder umiddelbart kravet om Bedst Tilgængelige Teknik.

Slagtesvinestalden er indrettet med delvist spaltegulv. Der er således tale om et staldsystem med lavere ammoniakemission end fuldspaltegulve og drænedede gulve med spalter. Stalden forbliver uændret i forbindelse med udvidelsen og forventes at kunne holde de næste 25 år, hvorefter stalden enten nedlægges eller renoveres. Stalden opfylder umiddelbart kravet om Bedst Tilgængelige Teknik.

Idet der udvides i eksisterende stalde og med en produktion af den pågældende størrelse er der ikke proportionalitet i etablering af luftrensingsanlæg eller gyllekøling.

Staldindretning - kommunens bemærkninger og vurdering

Med baggrund i redegørelsen fremsendt af ansøger, finder Syddjurs Kommune det ikke proportionelt at kræve anvendelse af yderligere staldteknologi end det beskrevne i de eksisterende anlæg. Syddjurs Kommune finder således ikke anledning til at skærpe i forhold til Miljøstyrelsens vejledning om proportionalitet, og vurderer, at ansøgers fravalg af yderligere teknikker til forureningsbegrænsning fra staldanlæg med begrundelse i proportionalitetsbetragtningen er acceptabel. Dog skal der ved enhver fremtidig ændring eller optimering af driften i stalde, indtænkes miljømæssige forbedringer så der til enhver tid leves op til BAT.

Vilkår vedr. staldindretning:

Ingen vilkår

Ammoniakemission og ammoniakreducerende teknologi - ansøgers redegørelse

IT-ansøgningssystemet har beregnet en samlet emission fra stald og lager, på 2.876,56 kg N/år, hvilket er en reduktion på 506,20 kg i forhold til nudrift. Det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt.

Ansøger har i forbindelse med miljøgodkendelsen lagt vægt på en restriktiv fodring af slagtesvinene og en høj effektivitet. Indholdet af foderenheder er reduceret, således at krav til ammoniakfordampning overholdes. Effekten af foderoptimeringen er beregnet til 535,28 kg N/år fra slagtesvinestalden. Således vil ammoniakfordampningen blive reduceret med 506,20 kg N i forbindelse med udvidelsen.

Der sker udmugning i stalde for at minimere ammoniakfordampningen. Gangarealer vaskes og fejes, for at sikre et højt hygiejne-niveau.

Ammoniakemission og ammoniakreducerende teknologi - kommunens vurdering

Til brug for kommunalbestyrelsens vurdering af et opnåeligt emissionsniveau for eksisterende anlæg har Miljøstyrelsen fastlagt emissionsgrænseværdier, der kan opnås med et omkostningsniveau, der ikke overstiger ca. 1 % af de samlede produktionsomkostninger. Kommunen vurderer, at denne proportionalitetsbetragtning er acceptabel og fastsætter derfor det tilladelige emissionsniveau i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning.

Kommunen har beregnet et BAT-niveau for ammoniak fra det samlede anlæg på 2.776,0 kg N per år. De beregnede BAT-niveauer for de enkelte staldanlæg fremgår af bilag 2.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er i IT-ansøgningssystemet beregnet til 2.876,56 kg N/år med de nuværende stalde og de ønskede ammoniakreducerende tiltag. Det beregnede BAT niveau ligger 100 kg under den faktiske emission fra stald og lager. Jf. miljøklagenævnets praksis vurderes det at være af bagatelagtig karakter. Samtidig er der foretaget foderoptimeringer for reduktion af kvælstof og der er ikke proportionalitet i at foretage flere tiltag til nedbringelse af ammoniakemissionen. Det er derfor Syddjurs kommunes vurdering at Miljøstyrelsens vejledende emissionskrav er opfyldt.

Syddjurs Kommune stiller vilkår til de teknikker, der er en forudsætning for opnåelsen af emissionsniveauet. I det ansøgte projekt, har ansøger valgt at anvende ammoniakreducerende teknologi i form af reduceret fodertildeling til slagtesvinene. For at de valgte staldsystemer skal kunne opretholde den beregnede ammoniakfordampning, kræves det endvidere, at gulve og stier renholdes løbende, hvorfor der er sat vilkår hertil. Syddjurs Kommune vurderer, at anlægget som beskrevet og med de stillede vilkår forebygger og begrænser forureningen mest muligt, under betragtning af proportionalitetsprincippet.

Vilkår vedr. ammoniakemission fra anlæg:

8. Staldafsnit skal rengøres efter hvert hold, og der skal til stadighed være en god staldhygiejne. Stierne skal kontrolleres og renholdes, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne.

Foder - ansøgers redegørelse

Der reduceres i foderforbruget til slagtesvinene således at der tildeles 2,70 FE/kg tilvækst. Samtidig ønskes der, at vilkåret med benzoesyretilsætning tages ud, da det ikke er nødvendigt for at opnå den ønskede effekt.

Foder - kommunens bemærkninger og vurdering

BAT for foderteknologi

Syddjurs Kommune har i vurderingen af BAT taget udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt svine og fjerkræhold fra 2003¹ (benævnt "BREF-dokumentet"). Når det gælder foderteknologier til svinebrug, angiver BREF-dokumentet, at fasefodring, fytasetilsætning, samt anvendelse af de retningsgivende niveauer af fosfor- og råproteinindhold i foderet er at betegne som bedste tilgængelige teknik.

Miljøstyrelsen har endvidere fastsat vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for fosfor for husdyrbrug med produktion i gyllebaserede staldsystemer omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Kommunen er

¹ Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, European Commission, July 2003

forpligtet til at undersøge, om fosforudledningen fra store husdyrbrug overholder det vejledende BAT-niveau, som kan opnås på alle husdyrbrug med produktion af svin uden væsentlige meromkostninger.

Fasefodring

Fasefodring sikrer, at grisene tildes foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Herved er der mulighed for en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt. Syddjurs Kommune har derfor sat vilkår om fasefodring.

Fytasetilsætning

Fytasetilsætning til foderet øger fordøjeligheden heraf. Dermed øges optaget af fosfor fra foderet, hvorved udskillelsen af fosfor reduceres. Anvendelse af fytase er dermed et vigtigt hjælpemiddel til at reducere fosforindhold i foder og gødning. Syddjurs Kommune stiller vilkår om fytasetilsætning til foderet.

Fosfor- og råproteinindhold i smågrisefoder

Ansøger har i ansøgningssystemet angivet, at smågrisene fodres efter normerne på ansøgningstidspunktet, dvs. at der benyttes 1,95 FE/kg tilvækst, 162,6 g råprotein og 5,2 g P pr. FE. Syddjurs Kommune stiller ikke vilkår til fodring, da fodring efter de retningsgivende normer vurderes som værende BAT.

Fosfor- og råproteinindhold i slagtesvinefoder

Ansøger har i ansøgningssystemet angivet, at slagtesvinene fodres efter normerne med råprotein (147,2 g/FE) og Fosfor (4,8 g/FE). For at overholde kravet til BAT niveauet for ammoniak og fosfor benyttes der imidlertid reduceret fodertildeling således at der benyttes 2,70 FE/kg tilvækst. Syddjurs Kommune stiller derfor vilkår til fodring.

BAT-niveau for fosfor

Kommunen har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens BAT-emissionsværdier for henholdsvis smågrise, slagtesvin og søer beregnet et BAT-niveau for fosfor. For slagtesvin fremgår det af disse, at husdyrgødning fra slagtesvin ab lager maksimalt må være **22,3 kg P/DE** ab lager, og for smågrise maksimalt **29,2 kg P/DE** ab lager. BAT-niveauet for fosfor er for produktionen på Andivej 30 dermed beregnet til 6.087 kg P ab lager (tabel 2).

Tabel 2:

Dyregruppe	Antal	DE	Mak kg P/DE	Max P
Slagtesvin	8.000	224,42	22,3	5.004,6
Smågrise	8.000	37,07	29,2	1.082,4
Total				6.087

I hht. ansøgningsskemaet produceres der 5.853,59 kgP i gylle. Dermed lever produktionen op til BAT for fosfor, for en produktion med den givne sammensætning. BAT-niveauet opretholdes via de tidligere nævnte vilkår vedr. P-indholdet i slagtesvinefoderet og der stilles vilkår til P ab lager.

Samlet vurdering af foder

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til foder, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Der anvendes fasefodring, og for smågrise anvendes de retningsgivende niveauer af råprotein- og fosfor i foderet. For slagtesvinene er der reduceret tildeling af foder

(FE/kg tilvækst) og P i foderet i forhold til norm. Syddjurs Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at kræve yderligere foderoptimering for at leve op til lovens krav til miljøpåvirkning.

Vilkår til fodring:

9. Der skal fasefodres.
10. Alt foder skal tilsættes fytase (ikke nødvendig ved hjemmeblandet foder).
11. Den totale mængde P ab dyr pr. år skal for *slagtesvinene* være højst 4.834,1 kg P (beregningsgrundlag i bilag 3). Baseret på type 2 korrektion for fosfor på 0,92963077 beregnet ud fra formel og beregningsgrundlag i bilag 4. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men samlet skal korrektionsligningen overholdes. Fosforkravet gælder for samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i det pågældende staldsystem på hele ejendommen.
12. Den totale mængde N ab dyr pr. år skal for *slagtesvinene* være højst 22.026 kg N (beregningsgrundlag i bilag 3). Baseret på type 2 korrektion for kvælstof på 0,93998716 beregnet ud fra formel og beregningsgrundlag i bilag 4. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men samlet skal korrektionsligningen overholdes. Vilkåret gælder for samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i de pågældende stalde på hele ejendommen.
13. N og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år 1 til 15. februar år 3. Dokumentation kan f.eks. være gødningsregnskab, effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller lignende.
14. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
15. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning - ansøgers redegørelse

Opbevaring af gødning

Den årlige husdyrgødningsproduktion fra det ansøgte dyrehold på ejendommen Andivej 30 er beregnet til 5.650 tons gylle. I ansøgningssystemet er der i gyllen beregnet et indhold af 23.184,46 kgN og 5.853,59 kgP i de 261,49 DE gylle.

Gyllen opbevares i to eksisterende gyllebeholdere på henholdsvis 1.700 m³ og 3.100 m³. Begge beholdere er placeret på Andivej 30. Udover opbevaring i gylletankene, er der opbevaring i fortanke og kanaler.

Behandling af husdyrgødning

Gyllen ledes via gyllekanaler til begge gylletanke, som er beliggende umiddelbart øst for staldanlægget. Der er ikke monteret pumper på gyllebeholderne. Gyllen oppumpes til vogn manuelt med sugekran eller traktormonteret pumpe. Der sker ingen yderligere behandling af gyllen.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning - kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaring af gødning

På bedriften er der to gyllebeholdere. Gylletanken på 1.700 m³ er fra 1991 er tilmeldt beholderkontrol, og havde senest kontrol i 2011. Gylletanken på 3.100 m³ er opført i 2000 og havde senest kontrol i 2011.

Ammoniaktabet fra lagre af flydende gødning er i IT-systemet beregnet til 336,24 kgN/år. Ved overdækning kan dette reduceres til det halve jf. teknologibladet for fast overdækning. Idet de eksisterende anlæg overholder Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi, er der ikke proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger i at overdække én eller begge beholderne.

Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt en erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet, som viser, at det er muligt at opbevare en produktion af gylle samt opsamlet vand fra 9,5 måneder. Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme.

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Gyllebeholderne er opført, så de kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge vil være tætte og beskyttet mod tæring. Gyllebeholderne er underlagt generelle lovkrav med hensyn til 10 års beholderkontrol, opbevaringskapacitet og overdækning (flydelag og tilhørende føring af logbog). Syddjurs Kommune mener ikke, der er belæg for at stille skærpede krav til opbevaringsmåden og opbevaringskapaciteten af husdyrgødningen.

Udbringning af husdyrgødning - ansøgers redegørelse

I forbindelse med tillægget er der bortfaldet to forpagtninger (Lyngbakken 30 samt Skovbakkevej 51), og der er kommet en gylleaftale til (Andivej 46). Udbringningsarealerne fremgår af bilag 4.

Til ejendommen hører nu 139,9 hektar ejede og forpagtede udbringningsarealer. Disse arealer vil modtage 194,49 DE gylle (i alt 17.244,46 kgN og 4.354,59 kgP).

Der afsættes årligt 67 DE (5.940 kg N og 1.499 kg P) flydende gødning til en gylleaftale på 58,32 ha arealer der tilhører Andivej 46, Mørke.

Alt flydende husdyrgødning udbringes med slangeudlægning eller nedfældes. Udlægning med slanger er BAT jf. EU's BREF notat. Derudover vælges, så vidt muligt, udbringningstidspunkter hvor fordampningen af ammoniak er mindst. Der tages, så vidt det er muligt, altid hensyn til naboer ved udbringning af husdyrgødning. Det forsøges i øvrigt, at udbringe husdyrgødningen indenfor normal arbejdstid, dog kan der i forbindelse med spidsbelastning forekomme udbringning mellem 7.00 og 22.00. Det skal dog understreges, at udbringning af gylle er vigtig for markdriften, og der vil i særlige år kunne opstå vejrmæssige forhold der betyder, at udbringningen vil foregå udenfor ovennævnte tidsrum.

Udbringning af husdyrgødning - kommunens bemærkninger og vurdering

Beliggenheden af egne udbringningsarealer fremgår af bilag 4. Her udbringes i henhold til ansøgningen gylle svarende til 194,49 DE gylle med et samlet indhold på 17.244,46 kg kvælstof og 4.354,59 kg fosfor. Disse tal indgår i vurderingen af produktionen, og der stilles derfor vilkår om, at dette er det maksimalt tilladeligt udbragt på de ejede og forpagtede arealer. Harmonitrykket er beregnet til 1,39 DE/ha, hvilket er lige under det maksimalt tilladte (1,4 DE/ha).

Ansøgningen inkluderer afsætning af i alt 67 DE (5.940 kg N og 1.499 kg P) gødning til et enkelt aftaleareal. Aftalearealerne i ansøgningen er vurderet af kommunen, og på denne baggrund er det vurderet, at der ikke skal udarbejdes en § 16 arealgodkendelse til modtagelse heraf. Aftalearealerne er beliggende udenfor fosfor- og nitratklasser og de er ikke omfattet af nitratfølsomme indvindingsområder, OSD og indvindingsoplande til vandværker. De afvander ikke til sårbare søer. De er ligeledes heller ikke omfattet af

natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller habitatområder. Der er ikke fundet bilag IV arter på eller ved aftalearealerne eller andre følsomme arter.

Der stilles vilkår om, at det til enhver tid skal kunne dokumenteres, at der afsættes de angivne 67 DE gødning til arealer, som er godkendt til denne modtagelse af kommunen. Enhver udskiftning af gylleaftaler, i forhold til de nævnte i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes til kommunen, idet kommunen skal vurdere, om der skal udarbejdes arealgodkendelse til nye arealer.

Der skal udarbejdes en årlig gødningsplan, hvilket er med til at sikre afbalanceret gødskning og maksimal optagelse af næringsstofferne i gyllen. Hermed tages der eksempelvis hensyn til markernes jordbundsforhold, sædskifte, vanding og afbalancering af afgrødens forventede krav til næringsstoffer. Samtidig afpasses dette i forhold til tilførsel af andre gødningstyper. Der tildeles således kun gødning til afgrøder, som har en kvælstofnorm eller retningsgivende norm for fosfor og kalium. Gødningsregnskab benyttes som journal for udbringning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.

Der stilles vilkår om, at der ikke må udbringes anden organisk gødning på arealerne.

Ved udbringning af husdyrgødning er det i hht. BREF-dokumentet BAT, at afstemme den producerede husdyrgødning med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov, at udbringning af gødning mm. foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsoptag og størst vækst, at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udbringning og om nødvendigt nedpløjer husdyrgødning, at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille vejr eller ved direkte nedfældning, samt at tage højde for udbringningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, og eventuelle skrånninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse og landbrugsmæssig praksis, inklusive eventuelle sædskifter. Der stilles derfor vilkår om udarbejdelse af en årlig gødningsplan. Der stilles ligeledes vilkår om, at gødning så vidt det er muligt skal udbringes i dagtimerne, hvor der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme, samt at undgå udbringning i weekender og helligdage. Kommunen er opmærksom på, at gødning ofte udbringes i en relativ kort og koncentreret periode, og at der i spidsperioder kan forekomme kørsel tidlig morgen og sen aften. Det er endvidere godt landmandskab at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.

Ejendommen er underlagt de generelle lovkrav med hensyn til udbringning af gylle. I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og i overensstemmelse med BREF-dokumentet, må der ikke f.eks. ikke køres gylle på stærkt skrånende arealer, og der må ikke køres gylle ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Syddjurs finder ansøgers beskrivelse af udbringning af husdyrgødning som værende tilfredsstillende og i overensstemmelse med BAT.

Vilkår til udbringning af husdyrgødning:

16. Der må højst udbringes 17.244,46 kg kvælstof og 4.354,59 kg fosfor på de udbringningsarealer der fremgår af bilag 4. Dette svarer til et gennemsnitligt dyretryk på 1,39 DE per ha.
17. Indtil anden modtager er godkendt, skal det kunne dokumenteres, at der afsættes i alt 67 DE gødning med et indhold af 5.940 kg kvælstof og 1.449 kg fosfor til Andivej 46, Mørke, som er godkendt til denne modtagelse af kommunen.
18. Der må ikke anvendes andet organisk materiale på udbringningsarealerne.
19. Gødning skal i videst muligt omfang udbringes i dagtimerne, og udbringning i weekender og på helligdage skal så vidt muligt undgås.

Energi og vandforbrug - ansøgers redegørelse

EI

Det er vurderet, at energiforbruget vil stige marginalt som følge af udvidelsen. Udvidelsen finder sted i eksisterende stalde og der vil udelukkende være et øget energiforbrug til blanding af foder, som dog vurderes ganske beskedent. Der er siden seneste godkendelse skiftet alle motorer i staldventilationen, hvilket har medført en energibesparelse på 120-150.000 kwh.

Vand

Vandmåleren aflæses i dag en gang årligt.

Type	Forbrug før	Forbrug Efter
Årligt forbrug af drikkevand	5000 m ³	5400 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	350 m ³	400 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af maskiner	100 m ³	100 m ³

* Drikkevandet er beregnet ud fra standard normer for vandforbrug i "Håndbog i svinehold 2008"

Energi og vandforbrug - kommunens bemærkninger og vurdering

IPPC- og IE-direktiverne kræver, at energieffektivitet indgår i godkendelsesarbejdet på tilsvarende vis som andre miljøparametre. Renere teknologi er derfor et bærende element i husdyrgodkendelsesloven. Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer per produceret enhed. Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der BAT når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af el-forbrugende systemer (f.eks. ventilatorer) samt temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

EI

Ansøger har opgivet at der med ændringen af dyreholdet kun vil være en lille stigning i elforbruget til foderblandingsanlæg. Derudover oplyses det at elforbruget er faldet med udskiftning af alle motorerne i staldafsnittene. Der stilles vilkår til kvartalsvis kontrol med el-forbrug. Registreringerne noteres i

kontrolrapport, som gemmes i fem år, og som fremlægges tilsynsmyndigheden. Det er Syddjurs Kommunes vurdering at bedriften, jf. oplysningerne fra ansøger, lever op til BAT.

Vand

Dette er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse for ejendommen. Det angivne vandforbrug er norm for en bedrift af den ansøgte størrelse. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.

Der er sat vilkår om, at vandmåleren fremadrettet aflæses kvartalsvis. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og fremlægges for tilsynsmyndigheden.

Olie

Olieforbruget er det samme før og efter ændringen og udvidelsen af dyreholdet i dette tillæg.

Syddjurs Kommune anser asfalt eller beton som værende BAT for underlag til diesel- og fyringsolietanke. Olietanke skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til påfyldning og tankning, således at der ikke er risiko for påkørsel eller lignende, og der skal være mulighed for opsamling af spild og ingen risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand. Er der således kort afstand til bar jord fra placeringen, skal der være en hældning eller kant, der sikrer mod afløb til den bare jord. Der stilles vilkår til underlag under ejendommens olietanke.

Det er kommunens samlede vurdering, at landmanden gennem den beskrevne drift og med de stillede vilkår, overholder kravet om BAT indenfor forbrug af vand og energi.

Vilkår til energi- og vandforbrug, herunder ventilation:

20. Der skal føres kontrol med el-forbrug hvert kvartal. Noteres i driftjournal.
21. Der skal føres kontrol med vandforbrug hvert kvartal. Noteres i driftjournal.

Management - ansøgers redegørelse

Dette er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse.

Affaldshåndtering

Dette er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse

Driftsforstyrrelser eller uheld og minimering af risiko

Der er følgende mulige forstyrrelser og uheld ved indretning og normal drift, som kan medføre væsentlig forøget forurening:

Husdyrgødning:

Gyllebeholderen er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Olie, Kemikalier:

Dette er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse for ejendommen.

Andre uheld:

- Strømsvigt
- Brand

Skadedyr såsom rotter bekæmpes effektivt. Dels for at sikre høj foderhygiejne, dels med henblik på at undgå utilsigtet gnav i elektriske installationer. Ejendommen og stalden renholdes så brandrisikoen minimeres. Der er brandhæmmende vægge i stalden. Der opbevares ikke mere halm end højst nødvendigt i stalden.

Minimering af gener i forbindelse med uheld

Vilkåret vedrørende etablering af vold omkring beholderen af hensyn til Rosenholm Å ønskes taget ud af den eksisterende miljøgodkendelse, da det af hensyn til naboskel ikke er muligt at etablere en vold som angivet i den oprindelige godkendelse. Samtidig vil volden ikke have nogen effekt, da gyllen blot vil løbe over til naboejendommen. Der henvises i øvrigt til beskrivelsen i den eksisterende miljøgodkendelse for ejendommen.

Spildevand, herunder regnvand

Spildevand er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse for ejendommen.

Management - kommunens bemærkninger og vurdering

Se beskrivelse og vurdering i den oprindelige miljøgodkendelse for ejendommen.

Affaldshåndtering

Se vurdering heraf i den eksisterende miljøgodkendelse for ejendommen.

Driftsforstyrrelser eller uheld og minimering af risiko

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse for ejendommen fastsat et vilkår om, at der skal etableres en vold omkring den eksisterende gyllebeholder, af hensyn til Rosenholm Å. Dette vilkår ønskes taget ud af godkendelsen.

Beholderen er beliggende nord for Rosenholm Å. Der er en afstand fra kanten af beholderen til vandløbet på ca. 145 meter. Terrænet mellem beholderen og vandløbet er ikke skrånende. Efter miljøgodkendelsen til ejendommen på Andivej blev givet, er der indskrevet regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen for, hvornår gylleholdere som udgangspunkt udgør en miljørisiko. I henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 19 er en beholder derfor omfattet af krav om en barriere, såfremt den er beliggende i et risikoområde og nærmere end 100 m fra vandløb eller med krav om en terrænændring såfremt den er beliggende mere end 100 meter fra vandløb men i risikoområde. Et risikoområde er et område, hvor terrænet skråner med mere end en gennemsnitlig hældning på 6 grader fra beholderen mod vandløbet (eller søen).

Den pågældende beholder er beliggende mere end 100 meter fra vandløbet og udenfor risikoområde da terrænet mellem beholder og vandløb ikke skråner mere end 6 grader. Beholderen er derfor ikke automatisk omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 19. På baggrund af afstanden mellem beholder og vandløbet og grundet det faktum, at terrænet ikke skråner, vurderer Syddjurs Kommune, at vilkåret kan

tages ud, da risikoen for at gylle vil nå at løbe ned i Rosenholm Å, inden der vil kunne foretages afhjælpende foranstaltninger, vil være minimal.

Se endvidere den eksisterende miljøgodkendelse for ejendommen for kommunens vurderinger vedrørende driftsforstyrrelser og uheld.

Spildevand, herunder regnvand

Se beskrivelsen af spildevand i den eksisterende miljøgodkendelse for ejendommen.

Vilkår vedrørende management:

22. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
23. Tankning af diesel skal foregå under opsyn.

Vilkår vedr. driftsforstyrrelser og uheld

24. Beredskabet skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden.

Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe uheld.

Kommunens samlede BAT-vurdering

I forløbet frem mod denne konkrete ansøgning, er der foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet. Det endelige ansøgningsmateriale beror på projektilpasninger, der for norges vedkommende er at betegne som BAT. Det er vurderet, at det ikke er økonomisk proportionalt at kræve eksisterende stalde renoveret på nuværende tidspunkt, da staldanlæggene vil kunne holde en del år endnu. Syddjurs Kommune vurderer, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under hensyn til økonomisk proportionalitet. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet opfylder BAT.

Kommunen vurderer sammenfattende, at det opnåede niveau for BAT, med hensyn til staldteknologi, foder, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning samt management, og med de vilkår, der er stillet i denne godkendelse, lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse. Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugsloven er overholdt.

Gener fra anlæg

Lugt - ansøgers redegørelse

Staldanlægget er beliggende omkring 3 km sydøst for Lime, der er nærmeste byzone. Nærmeste samlede bebyggelse er Skørring, der er beliggende ca. 550 m vest for staldanlægget. Den nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt ligger omkring 275 meter øst for staldanlægget.

Der er ikke anvendt særlige teknologier til begrænsning af lugt. I det elektroniske ansøgningsystem er afstand fra lugtcentrum til henholdsvis eksisterende eller fremtidig byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig opmålt. For alle tre kategorier, er genekriteriet for lugt overholdt (se tabel 3).

Tabel 3:

	Min. afstand fra anlæg (m)	Ukorrigeret geneafstand (m)	1,2 geneafstand*
Byzone/sommerhusområde	2990	578,68	694,42
Samlet bebyggelse	580	426,88	512,26
Enkelt bolig	322	187,7	225,24

* Anlæg som er placeret længere væk end 120% af geneafstanden skal ikke indgå i lugtgeneberegningen.

Lugt - kommunens bemærkninger og vurdering

Lugt fra staldanlæg

Husdyrloven fastlægger et bestemt beskyttelsesniveau for lugt fra staldanlæg. Vurdering af om den ansøgte produktion lever op til Husdyrlovens krav med hensyn til lugtgener, baseres på beregning af lugtgeneafstande i det elektroniske ansøgningsystem. Lugtgeneafstanden er et udtryk for, hvor langt væk fra produktionen, der vil opleves uacceptable lugtgener. Lugtmissionen beregnes ikke som et gennemsnit i løbet af året, men på baggrund af perioder med spidsbelastning. Der anvendes derfor oplysninger om den maksimale belægning, som for mange dyretyper er angivet i 1000 kg dyr på stald.

Beregningerne for den ansøgte produktion (tabel 3) viser, at der i byzone længere væk end 578,68 meter fra staldanlægget ikke vil være væsentlige lugtgener fra stalden. I samlet bebyggelse længere væk end 426,88 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener, og i enkelt bolig længere væk end 187,7 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener. I alle tre tilfælde, er den mindste afstand fra anlægget større end geneafstanden, og Husdyrlovens krav til geneafstand med hensyn til lugt fra stald er således overholdt.

For at begrænse lugtindholdet i den bortventilerede luft fra stald stilles der vilkår om at sikre en god staldhygiejne. For at sikre omkringboende mod væsentlige lugtgener, er der stillet vilkår om dokumentation for overholdelse af lugtgenekriterier ved kommunens forlangende, og om afhjælpende foranstaltninger, hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener.

Lugt ved håndtering og udbringning af gylle

Udover selve staldanlægget, kan håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udslusning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til gyllevogn, også give anledning til lugtgener. Gylletankene er placeret i tilknytning til staldanlægget, og med den lovpligtige overdækning af gyllebeholderen i form af tæt flydelag vil lugtgener fra opbevaring af gylle være begrænset.

I forbindelse med omrøring og udbringning af gylle vil der opstå lugtgener af kortere varighed. De to gyllebeholdere og størstedelen af bedriftens udspretningsareal er placeret relativt isoleret. Omrøring og udbringning af gylle vil derfor næppe påvirke mange i lokalområdet.

Det vurderes ud fra ovennævnte beregninger, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse, og med de stillede vilkår vurderer Syddjurs Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende til produktionen.

Andre gener - ansøgers redegørelse

Gener fra fluer, skadedyr, støj, støv og lys forventes at være uændrede. Der vil heller ikke ske en væsentlig øgning af antallet af transporter.

Andre gener - kommunens bemærkninger og vurdering

Der stilles ikke nye vilkår, ud over dem der er angivet i miljøgodkendelsen for ejendommen.

Transport - ansøgers redegørelse

Antallet af transporter forventes at stige en lille smule da mængden af transporter med husdyrgødning stiger med ca. 35 transporter på grund af en forøgelse i mængden af producerede gylle på 875 t.

Antallet af transporter med foder og dyr mm forventes at være det samme som i miljøgodkendelsen for ejendommen. Se beskrivelse og antal transporter heri.

Transport - kommunens bemærkninger og vurdering

For beskrivelse af transporter se den eksisterende miljøgodkendelse for ejendommen. I overensstemmelse med ansøgningens beskrivelse af transport og stillede vilkår vil størstedelen af transporterne ske indenfor normal arbejdstid og i udbringningsperioden.

Ansøger har fremsendt kort over de forventede transportruter ved gylleudbringning (bilag 10). Der kan benyttes andre ruter end dem, der er angivne i bilag 10. Syddjurs Kommune har ikke vurderet at der skal stilles yderligere vilkår hertil. Der vil være en marginal stigning i antallet af transporter i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet. Det er derfor Syddjurs kommunes vurdering at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår med dette tillæg.

Vilkår vedr. transport:

25. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Forurening fra anlæg

Ammoniak og natur - ansøgers redegørelse

Den ansøgte udvidelse resulterer i en ammoniakemission på 2876 kg N/år, hvilket er 100 kg over det beregnede vejledende BAT niveau men under bagatelgrænsen. For at nedbringe ammoniakfordampningen er der anvendt reduceret tildeling af foder til slagtesvinene til 2,70 FE/kg tilvækst.

Udvidelsen medfører en reduceret ammoniakfordampning på 506 kg N i forhold til nudriften.

Kategori 1

Nærmeste kategori 1 natur er Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, beliggende i en afstand af ca. 12,3 km nord for anlægget. Der kan beregnes en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 2000 sydvest for ejendommen, og depositionen kan beregnes til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3

Kategori 3-natur er, heder, moser, ammoniakfølsomme skove og overdrev, som ligger udenfor natura 2000.

Nærmeste kat. 3 natur er potentiel ammoniakfølsom skov. Merdepositionen til skoven kan beregnes til 0,5 kg N/ha/år.

Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen i de nærmeste § 3 naturområder. Depositionerne er vist på vedlagte bilag med naturpunkter.

Dermed vurderes udvidelsen at leve op til bekendtgørelsens krav om maksimal ammoniakdeposition for kategori 1,2 og 3 natur.

Udvidelserne påvirker således ikke den omkringliggende natur væsentligt.

Ammoniak og natur - kommunens bemærkninger og vurdering

Ammoniak fra staldanlæg

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald og lager på ca. 2.876,56 kg N/år, hvilket svarer til en meremission på ca. – 506,2 kg N/år.

Vurdering af påvirkninger på naturområder jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak fremgår af følgende tabel:

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. Natyrtyperne er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ejendommen er beliggende med samme afstand til 3 kategori 1-naturområder nemlig H14 Ålborg Bugt, Randers fjord og Mariager fjord; H47 Eldrup skov og søer og moser i Løvenholm Skov samt H230 Kaløskovene og Kalø Vig, der er beliggende ca. 12,6 km fra anlægget. Der er beregnet en totaldeposition fra anlægget på alle tre områder på 0,1 kg N/ ha/ år i området, og beskyttelsesniveauet er dermed overholdt. Henvi sning til bilag 7 og 8

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder udenfor Natura2000-områder, nærmere bestemte højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste kategori 2 område er et overdrev beliggende ca. 1,9 km vest for ejendommen. Der er beregnet en totaldeposition herpå på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som minimum heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove. Der er beregnet en merdeposition til kategori 3 natur indenfor 1.000 m af anlægget. Til alle de beregnede punkter er der en merdeposition på hhv. 0,0, -0,1 og -0,2 kg N/ha/år som følge af reduktionen af den samlede ammoniakfordampning. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Ca. 40 meter fra staldanlægget ligger et skovområde, der potentielt er ammoniakfølsomt. Der er her beregnet en merdeposition hertil på -5,7 kg N/ ha/ år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Staldanlæg i relation til Bilag IV-arter

Der er ingen registrerede bestande af Bilag IV-arter, eller potentielle levesteder i nærheden af staldanlægget. Nærmeste registrerede bilag IV art er spidssnuet frø der er fundet ca. 955 meter øst for anlægget. Der er beregnet en totaldeposition her på 0,4 kg N/ha/år og en merdeposition på -0,1 kg N/ha/år (bilag 9). Da der sker en reduktion i ammoniakdepositionen herpå er det Syddjurs kommunes vurdering at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden samt leve- og rastesteder for bilag IV arter.

Røddlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Der er ingen forekomst af rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter indenfor 1.000 meter af bedriften og dermed indenfor den afstand, der vurderes at blive ammoniakbelastet eller på anden måde påvirket af driften.

Konklusion – anlægget

Det er kommunens samlede vurdering at den ansøgte drift er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen, husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beskyttelsen af truede arter.

Vilkår til anlæggets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur:
Ingen særlige vilkår

Påvirkning fra driften af arealerne

Påvirkning af natur - ansøgers redegørelse

Ansøgningssystemet har på baggrund af oplysningerne beregnet et harmonital: 1,39 DE/ha, hvilket er mindre, end det maksimalt tilladte på 1,4 DE/ha.

Påvirkning af natur - kommunens bemærkninger og vurdering

Udbringningsarealer:

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der drives under CVR. nr. 76670110. Med tillægget er der ændret i det ejede og forpagtede areal, og der er kommet nye aftalearealer. Ammoniakberegningsskemaer fremgår af bilag 6.

Udbringningsarealer i relation til beskyttet natur

Der er ingen af arealerne, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Et lille hjørne af areal nr. 27 skrånede ned mod en beskyttet eng, som udbringningsarealet ligeledes grænser op til. De beskyttede enge er ikke omfattet af afskæringskriterierne i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, men kommunen skal i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 sikre, at der ikke sker en tilstandsændring af den pågældende § 3 beskyttede eng. Mængden af udbragt kg N/ha/år er den samme (marginalt mindre) i ansøgt drift som i den eksisterende drift. Engen er besigtiget i 2005 og der er fundet flere kvælstoftolerante arter som stor nælde, skvalderkål, ager-tidsel, alm. rapgræs, gederems, mælkebøtte, kruset skræppe mm. samt enkelte positivarter der er mindre kvælstoftolerante som mosebunke, kær-tidsel, gåsepotentil og rør-græs. Da der ikke sker en forøget ammoniakfordampning eller overfladisk afstrømning til engen og dermed er det Syddjurs kommunes vurdering at der ikke vil ske en tilstandsændring af engen.

Mark nr. 29 grænser op til en mindre mose (L590-09-mo). Det ansøgte dyretryk er 1,4 DE/ha. Mosen er, iflg. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, kategori 3 natur. Det betyder, at arealerne i henhold til afskæringskriteriet heri, må modtage en maksimal merdeposition på 1,0 kg. Mosen er besigtiget i 2015 og tilstanden er moderat. Den er som naturtype karakteriseret som fugtigt krat. Dele af mosen er gode og med positiv-arter som mosebunker samt diverse arter af star. Der blev også fundet kvælstoftolerante arter som bl.a. stor nælde. Arealet er et eksisterende udbringningsareal, der også indgik i nudriften, og arealet har derfor også tidligere været tildelt husdyrgødning. Den gennemsnitlige tildeling af husdyrgødning i nudriften er 1,35 DE/ha og i ansøgt drift bringes der husdyrgødning ud med et dyretryk på 1,39/DE/ha. Den marginale stigning i dyretrykket vurderes ikke at give en merbelastning på 1 kg N/ha/år og afskæringskriteriet i bilag 3 vurderes dermed overholdt. Ud fra bufferzonerapporten kan man aflæse, at et areal af pågældende størrelse (5,72 ha) vil have en totaldeposition på et naturområde på ca. 1 kg N/ha/år i en afstand på mindre end 10 meter fra markkanten. Der er en afstand på ca. 7 meter fra kanten af udbringningsarealet til grænsen for mosen.

Mark nr. 15 grænser op til en lille del af en beskyttet eng (L571-02-eng). Arealet er et eksisterende udbringningsareal der også har indgået i nudriften og derfor også tidligere har været tildelt husdyrgødning. Den gennemsnitlige tildeling af husdyrgødning stiger fra 1,35 DE/ha i nudriften til 1,39/DE/ha i ansøgt drift.. Den marginale stigning i dyretrykket vurderes ikke at give en merbelastning på 1 kg N/ha/år. Engen er besigtiget i 2005 og der er fundet flere kvælstoftolerante arter som stor nælde, skvalderkål, ager-tidsel, alm. rapgræs, gederems, mælkebøtte, kruset skræppe mm. samt enkelte positivarter der er mindre kvælstoftolerante som mose-bunke, kær-tidsel, gåsepotentil og rør-græs. Ud fra bufferzonerapporten kan man aflæse, at et areal af pågældende størrelse have en totaldeposition på et naturområde på ca. 1 kg N/ha/år i en afstand på mindre end 5 meter fra markkanten. Der er en afstand på ca. 7 meter fra kanten af udbringningsarealet til grænsen for mosen. Dermed er det Syddjurs kommunes vurdering, at der ikke vil ske en tilstandsændring af engen.

Ifølge Wiki-vejledningen² vil der ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggyllen, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at der ikke er væsentlige problemer med den ansøgte udbringning ift. de beskyttede naturtyper.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område fra udbringningsarealerne er "Kaløskovene og Kaløvig". Udpegningsgrundlaget for området ses i bilag 8. Der er mere end 8 km fra udbringningsarealerne til habitatområdet. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at der pga. afstanden ikke vil ske negative effekter på habitatområdet som følge af udbringning af den ansøgte mængde husdyrgødning på arealerne.

Bilag IV-arter

Der er ikke registreret bilag IV arter på eller ved arealerne (bilag 10).

Rødlistede, fredede og ammoniakfølsomme arter m.v.

Syddjurs Kommune har ikke registreret sårbare eller fredede rødlistede arter i forbindelse med udbringningsarealerne.

Fredning, beskyttede diger og fortidsminder

Der er ingen arealkonflikter i relation hertil.

² <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

Udbringningsarealer ift. kommuneplansretningslinjer

De to nye marker indgår ikke som muligt naturområde i Kommuneplan 2013.

Konklusion

Det er Syddjurs Kommunes samlede vurdering, at benyttelsen af udbringningsarealerne er foreneligt med habitatdirektivforpligtelserne

Det er kommunens samlede vurdering, at udspredding af husdyrgødning på markarealerne, er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Vilkår vedr. terrestrisk natur:

Ingen specifikke vilkår.

Nitrat til grundvand - ansøgers redegørelse

Der er ingen af de nye eller ændrede arealer, der er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

Nitrat til grundvand - kommunens bemærkninger og vurdering

Ingen af de nye arealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde.

I området findes flere vandværker og drikkevandsboringer, hvoraf de tættest beliggende er Andi vandværk, Skørring vandværk og Termestrup vandværk. Ingen af de ansøgte arealer ligger indenfor eller i nærheden af de nævnte vandværkers indvindingsoplande. Der er ligeledes ingen af udbringningsarealerne der ligger indenfor OSD-område.

Syddjurs Kommune vurderer, at den generelle regulering er tilstrækkelig til at sikre grundvandet, Der er på nuværende tidspunkt ikke grundlag for at kræve yderligere beskyttelsesvilkår i forhold til grundvandet.

Vilkår til nitratudvaskning til grundvand:

Ingen specifikke vilkår

Nitrat til overfladevand - ansøgers redegørelse

Ingen af aftalearealerne ligger indenfor sårbare områder. Alle arealerne ligger uden for nitratklasser. Den gennemsnitlige udvaskning fra arealerne er 52,7 kgN/ha, hvilket er lig det maksimalt tilladte.

Nitrat til overfladevand - kommunens bemærkninger og vurdering

Udbringningsarealerne i Syddjurs Kommune er beliggende i flere forskellige hovedoplande og flere vandløbs-oplande. To af arealerne (mark nr. 19 og 29) afvander til Kattegat via Bønbæk og herfra til Ryom Å og Kolind Sund. De resterende ejede og forpagtede arealer afvander alle til Grund Fjord via udløbet fra Alling Å. Størstedelen af arealerne afvander via Skørring Å og Bangsbo Grøft og herfra videre til Skørring Å og herfra til Alling Å, som munder ud i Grund fjord. Alle vandløb er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er ingen af arealerne der har en terrænhældning på 6 grader eller mere og afvander direkte til vandløbene, og der er derfor kommunens vurdering, at der ikke er risiko for overfladisk afstrømning.

Grund Fjord er i åben vandforbindelse med Randers Fjord, som er et sårbart Natura 2000-område (nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord). Arealerne i oplandet til Grund Fjord er derfor kategoriseret

som beliggende i opland til et meget sårbart Natura 2000-område. Udpegningsgrundlaget for Randers Fjord fremgår af Bilag 8.

Nitratudvaskning til vandløb

Det vurderes, at en øget nitratudvaskning ikke vil få betydning for vandløbenes økologiske tilstand, idet der primært vil ske en videre transport af nitrat til slutrecipienten.

Nitratudvaskning til ferske recipienter

Der er ingen indskudte søer i vandløbssystemet nedstrøms udbringningsarealerne, hvortil der vil kunne ske en udvaskning af nitrat.

Vurdering af udvaskningen fra de ansøgte arealer i forhold til habitatforpligtelsen

Fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979 og Habitatdirektivet fra 1992 indeholder fælles EU-regler for naturbeskyttelse. Direktiverne pålægger bl.a. medlemslandene at udpege og beskytte levesteder og rasteområder for fugle og at beskytte truede naturtyper og plante- og dyrearter, henholdsvis fuglebeskyttelses- og habitatområder (samlet betegnet som internationale naturbeskyttelsesområder eller Natura 2000-områder). Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper, dyre- og plantearter. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål. Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe området naturtyper og levesteder for arter eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Af habitatbekendtgørelsen (bek. nr. 408 af 01/05 2007) fremgår det, at der skal foretages en vurdering af om et projekt som det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ved kommunens vurdering af, om et Natura 2000-område vil kunne påvirkes væsentligt, indgår en vurdering af, om *det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der på baggrund af projektet vil ske skade på arter eller naturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område.*

Miljøstyrelsen har fastsat afskæringskriterier for, hvornår udvaskning af nitrat ikke kan medføre en skadesvirkning på overfladevande, herunder habitatområder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter³. Følgende punkter skal være opfyldt for, at der kan meddeles godkendelse til et husdyrbrug:

Kumulationskriteriet:

- Antallet af dyreenheder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007. I vurderingen af, om dette er opfyldt, skal inddrages viden om andre kilder til nitratudvaskning, der kan have givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007. En eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Kumulationskriteriet betyder, at i oplande til Natura 2000-områder, hvor antallet af dyreenheder er stigende, vil alle ansøgninger som udgangspunkt få afslag, indtil antallet af dyreenheder igen er faldende.

³ "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven", Miljøstyrelsens J.nr. MST-1240-00281, samt "Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af husdyrtryk", Miljøstyrelsens J.nr. MST-1240-00263.

Kriterier vedr. nitratudvaskning fra det enkeltstående projekt:

- Såfremt udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin må nitratudvaskningen den ansøgte husdyrproduktion maksimalt udgøre 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland. Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at Grund Fjord/Randers Fjord er at betragte som et lukket bassin. Husdyrgødningen udgør som en tommelfingerregel cirka 1/6 af den samlede gødning, som tildeles opdyrkede arealer, og det er alene husdyrgødningens andel, der tages i betragtning ved beregning af de 1 %.

Kriteriet betyder, at der som udgangspunkt gives afslag til ansøgninger, hvor nitratudvaskningen fra projektet er over 1 % af udvaskningen fra det pågældende opland, fordi en udvaskning af denne størrelse i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadesvirkning på Natura 2000-området.

Kammeradvokaten har vurderet, at overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende afskæringskriterier, som beskrevet herover, er tilstrækkelig i forhold til kravene i habitatdirektivet⁴. Det vil sige, at der per definition ikke vil ske skadesvirkning af et habitatområde, når begge afskæringskriterier overholdes.

Vurdering af om det ansøgte projekt overholder kumulationskriteriet

I henhold til wiki-vejledningens afsnit om vurdering af nitrat til overfladevande, skal kommunen i oplande til Natura-2000 områder tage stilling til, om nitratudvaskningen er af væsentlig betydning for miljøtilstanden. Hvis nitratudvaskning ikke er af væsentlig betydning for miljøtilstanden, kan kommunen undlade at vurdere at vurdere udviklingen i dyreholdet.

Antallet af dyreenheder i Grund Fjord faldet i perioden fra 2007 til 2015, men tendensen er usikker. Syddjurs Kommune mener, at udviklingen i værste fald er stagnerende, hvorfor kumulationskriteriet vurderes overholdt.

Der er ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning i det aktuelle opland, der har medført en øget nitratudvaskning. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter og husdyrbrug vil påvirke Grund Fjord væsentligt med hensyn til nitratudvaskning.

Vurdering af om det ansøgte projekt overholder afskæringskriteriet for enkeltstående projekter

Den gennemsnitlige udvaskning fra arealerne i ansøgt drift er i it-systemet beregnet til på 52,7 kg N/ha/år og ligger over udvaskningen svarende til planteavlsniveau, der er på 48,6 kg N/ha/år. Den merudvaskning, der stammer fra husdyrbruget, er beregnet til 4,1 kg N/ha/år.

Fra de 139,9 ha svarer dette til en samlet udvaskning på (4,1 kg N/ha/år x 139,9 ha=) 573,59 kg N/å. Udvasningen fra de ansøgte udbringningsarealer gennemsnitligt med 88 % (median 76-100 %), inden det når recipienten. Dette svarer til at 12 % af kvælstoffet, eller ca. 68,80 kg N, udvaskes årligt til recipienten (se beregninger i Tabel 1).

⁴ Notat fra Kammeradvokaten vedr. "Vurdering af kvælstofudvaskning ved miljøgodkendelser til husdyrbrug". J.nr.: 40-2287 SFS/JKA

Tabel 1.

Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord, delområde "Grund Fjord" Bals Mark 5 – skemanummer 21078	
Samlet areal i oplandet til "Grund Fjord" (http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm)	39.436 ha
Nuværende påvirkning fra land til Grund Fjord (2005-2015): (Vandplan Hovedopland 1.5 Randers Fjord – Tabel 2.4.8. s. 194)	10,6 kg N/ha/år x 39.436 ha = 418.021 kg N/år
Arealernes reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen)	(76-100 %) middel 88 %
Udspretningsarealets størrelse	139,9 ha
Udvaskning fra rodzonen jf. IT-ansøgningssystemet	4,1 kg N/ha/år
Samlet påvirkning på "Grund Fjord": ((1-0,88) x 4,1 kg N/ha/år x 139,9 ha)	68,83 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af det samlede kvælstofbidrag til "Grund Fjord" (omregnet til %): ((67,7 kg N/år/418.021 kg N) x 100)**	0,016 %

Udvaskning fra den ansøgte drift på arealet estimeres til at bidrage til den samlede årlige udvaskning til Grund Fjord med 0,016 % (se beregning i Tabel 1), hvilket er mindre end afskæringskriteriet på 1 % af udvaskningen. Den husdyrgødningsbetingede del heraf vil være endnu mindre, hvorfor det vurderes, at det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig negativ effekt på tilstanden i "Grund Fjord".

Der er ikke beregnet separat udvaskningsbidrag fra de ejede arealer hhv. aftalearealerne. Idet de ejede arealer og aftalearealerne tilsammen overholder afskæringskriterierne, kan det konkluderes, at afskæringskriteriet også overholdes for de ejede arealer og aftalearealerne hver for sig.

Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for nitrat

Der er ingen af arealerne der ligger i nitratklasser og projektet opfylder det fastlagte beskyttelsesniveau i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3.

Der er ingen regionale eller lokale beskyttelsesinteresser i oplandet til Grund Fjord, ud over de der varetages af habitatdirektivet. Det er derfor Syddjurs kommunes vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille skærpede vilkår i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

Samlet konklusion vedr. nitratudvaskning fra arealet

Det ansøgte projekt overholder de af Miljøstyrelsen fastsatte afskæringskriterier for, hvornår udvaskning af nitrat ikke kan medføre en skadesvirkning på overfladevande i sig selv eller i kumulation med andre projekter. Under hensyntagen til habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet, er det derfor Syddjurs Kommunes vurdering, at det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der med *den lave udvaskning fra* det ansøgte projekt vil kunne ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området fra udbringningsarealerne i Syddjurs Kommune. Det vurderes endvidere, at lovens fastlagte beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre, at der ikke sker en påvirkning af overfladevand med nitrat. Derudover er udvaskningen fra ansøgt drift mindre end den tilsvarende udvaskning fra et planteavlbrug. Der er derfor mulighed for udbringning af husdyrgødning efter de generelle harmoniregler på det ansøgte areal.

Vilkår til nitratudvaskning:

Ingen specifikke vilkår ud over vilkår 11 vedrørende den samlede mængde kvælstof udbragt på arealerne.

Fosfor til overfladevand - ansøgers redegørelse

Ingen af aftalearealerne ligger indenfor sårbare områder.

Fosfor til overfladevand - Kommunens bemærkninger og vurdering

Arealets afvandringsforhold er beskrevet under afsnittet "nitratudvaskning til overfladevand".

Lovgrundlag til vurdering af fosforudvaskning i forhold til husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau samt habitatforpligtelsen

Beskyttelsen af vandområder mod fosforbelastning fra overfladevand, er i lovens fastlagte beskyttelsesniveau fokuseret omkring oplande, der afvander til sårbare (ferske såvel som marine) Natura 2000-områder.

Beskyttelsesniveau for oplande til Natura 2000-områder tager udgangspunkt i, at der gælder særlige regler for arealer i såkaldte "fosforklasser". Et areals fosforklasse er afgørende for, hvor stort fosforoverskuddet må være på det pågældende areal. Fosforoverskuddet er i ansøgningssystemet beregnet som differencen mellem den tilførte mængde fosfor via husdyrgødningen og fraførslen af fosfor med afgrøderne. I fosforklasse I må fosforoverskuddet maksimalt øges med 4 kg P/ha/år (ansøgt drift sammenlignet med nudrift), i fosforklasse III skal der være fosforbalance på det pågældende udbringningsareal (tilførsel = fraførsel i ansøgt drift), mens fosforoverskuddet maksimalt må være 2 kg P/ha/år (med mindre der kan dokumenteres et FE/P indhold på minimum 20) i fosforklasse II. Er der arealer beliggende i fosforklasse, vil der blive stillet vilkår til sikring af, at beskyttelsesniveauet overholdes.

På arealer i oplande til Natura-2000 områder, som IKKE ligger i fosforklasse, er lovens fastlagte beskyttelsesniveau, at fosforoverskuddet ikke må være større end harmonireglerne giver mulighed for, på det pågældende husdyrbrug.

Ingen af arealerne er indplaceret i fosforklasse. Det generelle beskyttelsesniveau er dermed overholdt.

Skærpede vilkår

Hvis det fastlagte beskyttelsesniveau ikke er tilstrækkeligt til at sikre, at husdyrbruget kan drives på en måde, der yder tilstrækkelig beskyttelse af overfladevand, kan kommunen i særlige tilfælde vælge at indplacere et givet areal i fosforklasse eller flytte arealet over i en anden fosforklasse. Ved særlige tilfælde forstås en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i Habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Er dette tilfældet, vil der blive stillet skærpede vilkår i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 til den tilladte fosforudledning i den pågældende fosforklasse, som arealet er blevet indplaceret i.

Vurdering af fosforudvaskning til vandløb

I vandløb har mængden af fosfor ikke nogen større betydning for miljøtilstanden, da dårlig miljøtilstand i vandløb skyldes andre forhold end fosfortilførsel. Vandløbenes betydning mht. fosforbelastning er først og fremmest transporten til søer eller marine vandområder, der vil kunne blive påvirket af fosfortilførslen. Det vurderes derfor, at en øget fosforudvaskning ikke vil få betydning for vandløbsmiljøet i de tidligere nævnte vandløb, idet der vil ske en videre transport til slutrecipienten.

Vurdering af fosforudvaskning til søer

Der er ingen indskudte søer nedstrøms udbringningsarealerne.

Vurdering af fosforudvaskning til marine recipienter

Slutrecipienten for alle udbringningsarealerne er Grund Fjord, der er i åben vandforbindelse med Randers Fjord, som er et sårbart Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor. Beskyttelsen af vandområder mod fosforbelastning fra overfladevand, administreres som nævnt via fosforklasserne. Idet dyretrykket i oplandet, som tidligere beskrevet, i værste fald er stagnerende, er forudsætningen for beskyttelsesniveauet i bilag 3 overholdt.

Fosfortab til Grund Fjord

Der er beregnet et gennemsnitligt fosforoverskud på 11,4 kg P/ha/år. Det samlede areal i oplandet til Grund fjord er 39.436 ha. Udbringningsarealerne for Andivej 30 udgør kun 0,33 procent af det samlede areal.

Ved vurderingen, af om der er behov for at stille skærpede vilkår i henhold til bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, tages der udgangspunkt i data om den nuværende belastning, som fremgår af vandplanlægningen. Er denne belastning væsentlig, fastlægges der vilkår i overensstemmelse med bilag 4.

Grund Fjord er en lavvandet fjord med lav saltholdighed, lagdelte vandmasser og højt afstrømningsindex. I henhold til vandplanerne er målsætningen for Grund Fjord god økologisk tilstand. Den økologiske tilstand for Grund Fjord er i basisanalyserne for 2015 – 2021 vurderet som ukendt, og dermed kan man ikke vurdere, om god økologisk tilstand kan opnås. I henhold til basisanalyserne for vandplanerne 2009-2015 kan kvaliteten af data forberedes, men vandløbene der afvandes til har mulighed for at opnå god økologisk tilstand. For Grund Fjord gælder, at tilstanden ikke er klassificerbar, men at der ikke kan ske målopfyldelse. Årsagen til at tilstanden i Grund Fjord er svær at klassificere er den manglende tilstedeværelse af ålegræs, som ikke kan vokse her på grund af den lave saltholdighed. Ålegræs er en af de parametre, der benyttes i vurderingen af et vandområdes tilstand. Dog vokser der mange andre planter/blomster i Grund Fjord. Disse dækker kun en lille del, og det vurderes derfor, at der ikke kan ske målopfyldelse selvom tilstanden ikke kan klassificeres.

Kvælstof er den primære begrænsende faktor for marine kystvande. Fosfor kan i perioder hen over sæsonen og specielt om foråret ligeledes være en begrænsende faktor for algeopblomstringerne i de kystnære marine områder og i fjorde og vige med ringe vandudskiftning og dermed have betydning for miljøtilstanden. Arealerne afvander via vandløb til Alling Å og videre til Grund Fjord. Der er ingen af arealerne, der hælder ned mod vandløbene, og der vil vurderes ikke at være særlig risiko for overfladisk afstrømning. Risikoen for erosion er dermed ligeledes forholdsvis lille. Der er heller ingen af vandløbene, der ligger lige ned til vandløb. Mindste afstand mellem udbringningsareal og vandløb er ca. 15 meter, hvilket igen understøtter det faktum, at erosion og overfladisk afstrømning er af mindre betydning. Det er erosion og overfladisk afstrømning som direkte fører organisk materiale (herunder husdyrgødning) til vandløb, der vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb og de næringsstoffer som føres videre herfra vil igen kunne forringe miljøtilstanden af fjordene – herunder Grund Fjord.

På baggrund af ovenstående er det Syddjurs Kommunes vurdering, at der med udbringningen af husdyrgødningen i ansøgt drift ikke vil ske en forringelse af muligheden for at opnå god økologisk tilstand i Grund Fjord, og det er derfor ikke nødvendigt at stille skærpede vilkår til fosfortilførelsen fra udbringningsarealerne i Syddjurs Kommune.

Samlet konklusion vedr. fosforudvaskning fra de ansøgte arealer

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet til overfladevande hviler på forudsætningen, at husdyrtrykket i oplandet er konstant eller faldende, hvilket, som allerede nævnt, er gældende i oplandet til Grund Fjord. Forudsætningen for beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er dermed overholdt.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår i forhold til husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau i forhold til Grund Fjord, idet det er Syddjurs Kommunes vurdering, at der ikke vil ske en væsentlig miljøpåvirkning af recipienten. Ligeledes vurderes det, under hensyntagen til habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet, at det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der med det ansøgte projekt vil kunne ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området med fosfor.

Vilkår til fosforudvaskning:

Der stilles vilkår til den samlede fosforudledning, se vilkår 11.

SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

Syddjurs Kommune vurderer sammenfattende på baggrund af den miljøtekniske redegørelse og vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen fra husdyrbruget ved anvendelse af den bedste tænkelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning om godkendelse og efterlever vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelsen. Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne og i overensstemmelse med habitatforpligtelsen.

OFFENTLIGGØRELSE

I henhold til Husdyrlovens § 55 skal ansøgningsmateriale samt godkendelsen offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom.

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt i høring hos omkringboende, parter i sagen, ansøger selv, organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

KLAGEVEJLEDNING

Godkendelsen er truffet i henhold til Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug (med senere ændringer) og kan i medfør af § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Godkendelsen er offentliggjort på Syddjurs Kommunes høringsportal den 29. februar 2016. Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrgodkendelsesloven, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet indenfor 4 uger efter afgørelsens offentliggørelse, dvs. senest den 29.03.2016.

En eventuel klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i husdyrgodkendelsesloven. Natur- og Miljøklagenævnet kan ved sin behandling stadfæste, ændre eller ophæve godkendelsen.

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen, som kan findes via et link på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk eller direkte på www.borger.dk eller www.virk.dk. På www.borger.dk eller www.virk.dk, skal der logges på, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Syddjurs Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. som indbetales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) Klageren får helt eller delvis medhold i sagen, eller
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Syddjurs Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

Nærmere vejledning omkring brug af Klageportalen findes på Natur- og Miljøklagenavnets hjemmeside, www.nmkn.dk samt på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen dvs. naboer og klageberettigede personer, organisationer og myndigheder i forskelligt omfang. Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Følgende er underrettet om afgørelsen:

- Sagens parter (bilag 1)
- Miljøministeren, Miljø- og fødevareministeriet, Højbro Plads 4, 1200 Kbh. K, mfvm@mfvm.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedsøgade 20, 1208 Kbh. Ø, dnsyddjurs-sager@DN.dk
- Det Økologiske råd, Kompagnistræde 22, 2200 Kbh. N, husdyr@ecocouncil.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV, senord@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalgruppe Syddjurs v. Joy Klein, Kirkevænget 2, 8410 Rønde, syddjurs@dof.dk

Godkendelsen kan endvidere ses på Syddjurs Kommunes hjemmeside www.syddjurs.dk.

LOVGRUNDLAG

- Husdyrgodkendelsesloven: Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov. nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer).
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 44 af 11.01.2016) med senere ændringer.
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.(bek. nr. 1318 af 26.11.2015) med senere ændringer.
- Miljøstyrelsens digitale Wiki-vejledning (Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug) på www.mst.dk.
- Museumsloven: Bekendtgørelse af museumsloven (LBK nr. 1505 af 14.12.2006) med senere ændringer
- Naturbeskyttelsesloven: Lov om naturbeskyttelse (lovbek. nr. 933 af 24.09.2009) med senere ændringer.
- Habitatbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 01/05/2007) med senere ændringer.
- Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18.12.2012.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 696 af 26.06.2012.
- Kommuneplan for Syddjurs Kommune 2013.
- Syddjurs Kommunes Naturkvalitetsplan 2013.
- Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevand ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven af 24.06.2010 samt Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk af 28.02.2011.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

BILAG 1: Parter og høringsberettigede

Ejer

Svend Jensen
Andivej 30, 8544 Mørke

Ejere af forpagtede arealer

Hans-Hugo Arndt
Lyngbakken 34, 8544 Mørke

Kasten Karstensen
Lyngbakken 30, 8544 Mørke

Else-Marie Kristiansen
Østerlundvej 11, 8544 Mørke

Ejere af aftalearealer

Ellen Jensen
Andivej 46, 8544 Mørke

Naboer (inden for konsekvensradius)

Karsten Jensen
Andivej 34, 8544 Mørke

Dansk Landbrugs Grovvarereselskab AM
Vesterbrogade 4 A,3, 1620 København V
Vedr. Andivej 15 og 17

Kurt Vestergaard
Tingbakken 2, 8544 Mørke

Helle Lemmer Jørgensen
Ringvej 6, 8963 Auning
Vedr. Andivej 43

Anni Leegaard Andersen
Andivej 45, 8544 Mørke

Charlotte Brønd Nielsen og Nicklas Astrup Dühr
Andivej 48, 8544 Mørke

Jørgen Bach
Andivej 22, 8544 Mørke

Jørgen Kjeld Krogh
Andivej 20, 8544 Mørke

Kristoffer Larsen
Andivej 16, 8544 Mørke

Robert Meldgaard Pedersen
Andivej 12, 8544 Mørke

Anne Kirstine og Henrik Rønnow Sørensen
Andivej 14, 8544 Mørke

Toni Kristensen
Kløvevej 32, 8544 Mørke
Vedr. Andivej 10

Jan Toft og Ellen Kiregaard Toft
Jomfru Gunnersvej 12, 8544 Mørke

Tommy Bak Rasmussen
Jomfru Gunnersvej 6, 8544 Mørke

Ole Kristiansen
Jomfru Gunnersvej 10, 8544 Mørke

Vandværker

Andi Vandværk

BILAG 2: Situationsplan

BILAG 3: BAT-krav for ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse på Andivej 30

Ammoniakemission fra anlægget:

BAT-kravet vedr. ammoniakemission er beregnet til:
2.776 kg N pr. år. Beregningerne fremgår af den nedenstående tabel.

Den samlede ammoniakemission fra det eksisterende anlæg er i IT-ansøgningssystemet beregnet til: **2.876,56** kg N pr. år. Den faktiske emission fra anlægget ligger 100 kg over BAT niveauet. Dette vurderes at være af bagatelagtig karakter og samtidig er der ikke proportionalitet i at etablere yderligere tekniske løsninger til nedbringelse af emissionen med 100 kg N. BAT vurderes på denne baggrund overholdt.

Tabel 1. Beregning af BAT-krav vedr. ammoniak for Andivej 30

Andivej 30, 8544 Mørke			
Staldafsnit	Bat-niveau	Beregning af BAT	Kg NH3-N (BAT-niveau)
Slagtesvinestald (SvSI02 – ST-242082) Delvist spaltegulv 24-49 % fast gulv Nyt staldafsnit, 2.000 stipladser 8.000 stk. (31 – 112 kg) 224,42 DE	0,3 kg NH3-N pr. slagtesvin (jf. BAT standardvilkår for nye stalde). Der skal vægtkorrigeres. Emissionsgrænseværdi IT 2011 × ((afgangsvægt – indgangsvægt) × (13,39 + 0,168 × (afgangsvægt + indgangsvægt))) = 0,3 × ((112-31) × (13,39 + 0,168 × (112+31))) / 2929 = 0,310	0,310 × 8.000 slagtesvin	2.483,196
Smågrisestald SvSm01 (ST-242083) To-klimastald med delvist spaltegulv Ny stald 1.200 stipladser 8.000 stk. (7,1 – 31 kg) 37,07 DE	0,0366 kg NH3-N pr. smågrise (jf. BAT standardvilkår for nye stalde). Der skal ikke vægtkorrigeres	0,0366 × 8.000 smågrise	292,8
Samlet BAT niveau			2.776,0

BILAG 4: Foderkorrektioner

Første formel er taget fra bilag i vejl. Om gødsknings og harmoniregler 2015/2016, anden formel fra BAT standardvilkår vedr N hhv. P i sofoder.

Der anvendes reduceret tildeling af foderenheder til slagtesvinene

Kvælstof

I ansøgningen er dette opnået på følgende måde:

FESv pr. slagtesvin = 2,70 FESv	2,70
Gram råprotein pr. FE = 147,2	147,2
Indgangsvægt: 31 kg	31
Afgangsvægt: 112 kg	112

Den totale mængde N ab dyr beregnes ud fra følgende ligning (2015/2016):
 $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FESv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råproteinpr. FESv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$

5,1508224 – 2,3976

N ab dyr: **2,7532**
For 8.000 slagtesvin giver det en årlig mængde N på: **22.026 kgN/år**

Fosfor

Der anvendes reduceret fosforfodring af slagtesvinene

Der er beregnet en type 2 korrektion ud fra følgende formel:

$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FESv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FESv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$.

$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((112-31) \times 2,70 \times 4,8/1000) - ((112-31) \times 0,0055)$
 $= (1049,76/1000) - (0,4455)$
 $= 1,04976 - 0,4455$
 $= 0,60426$

Fosforindhold:

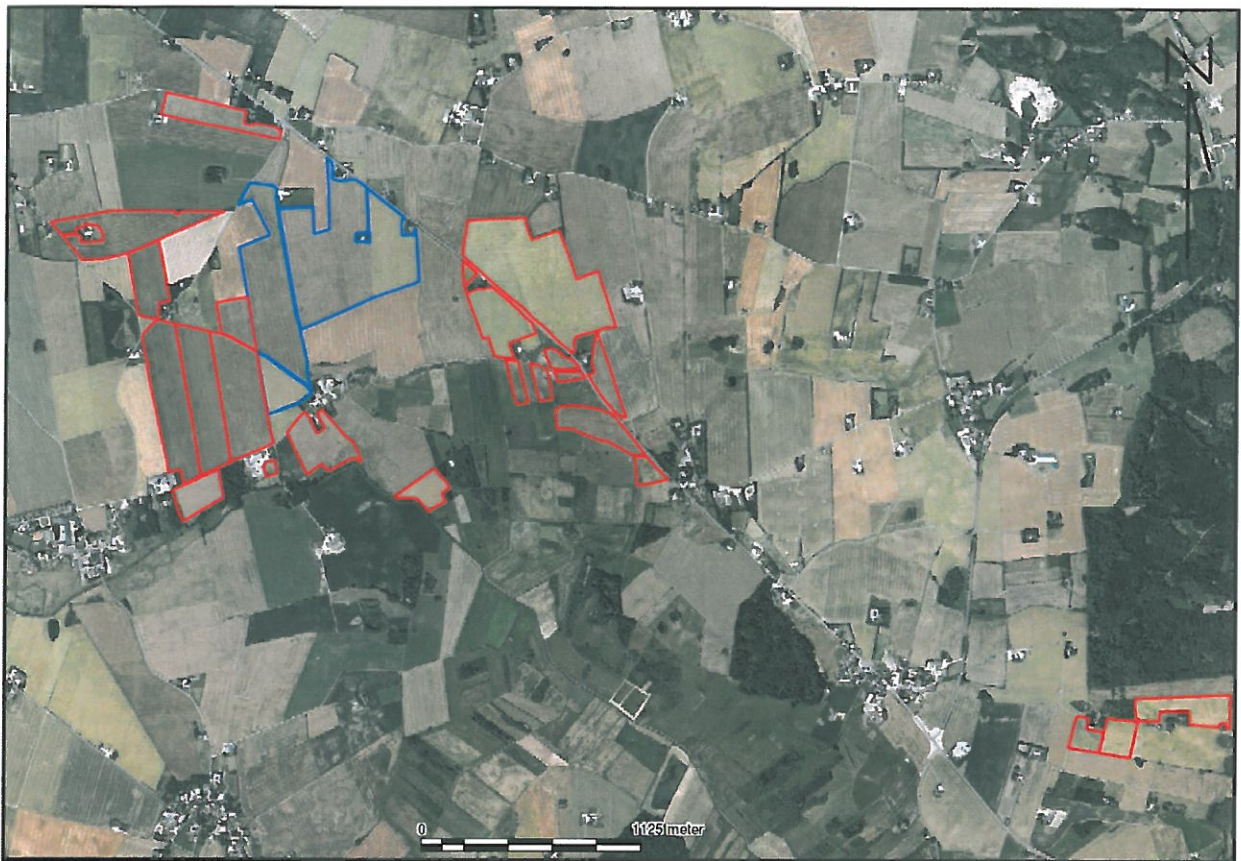
For 8.000 slagtesvin giver dette en årlig mængde P på:

8.000 Slagtesvin x 0,60426 P ab dyr pr. Slagtesvin **= 4.834,1 kg P/år**

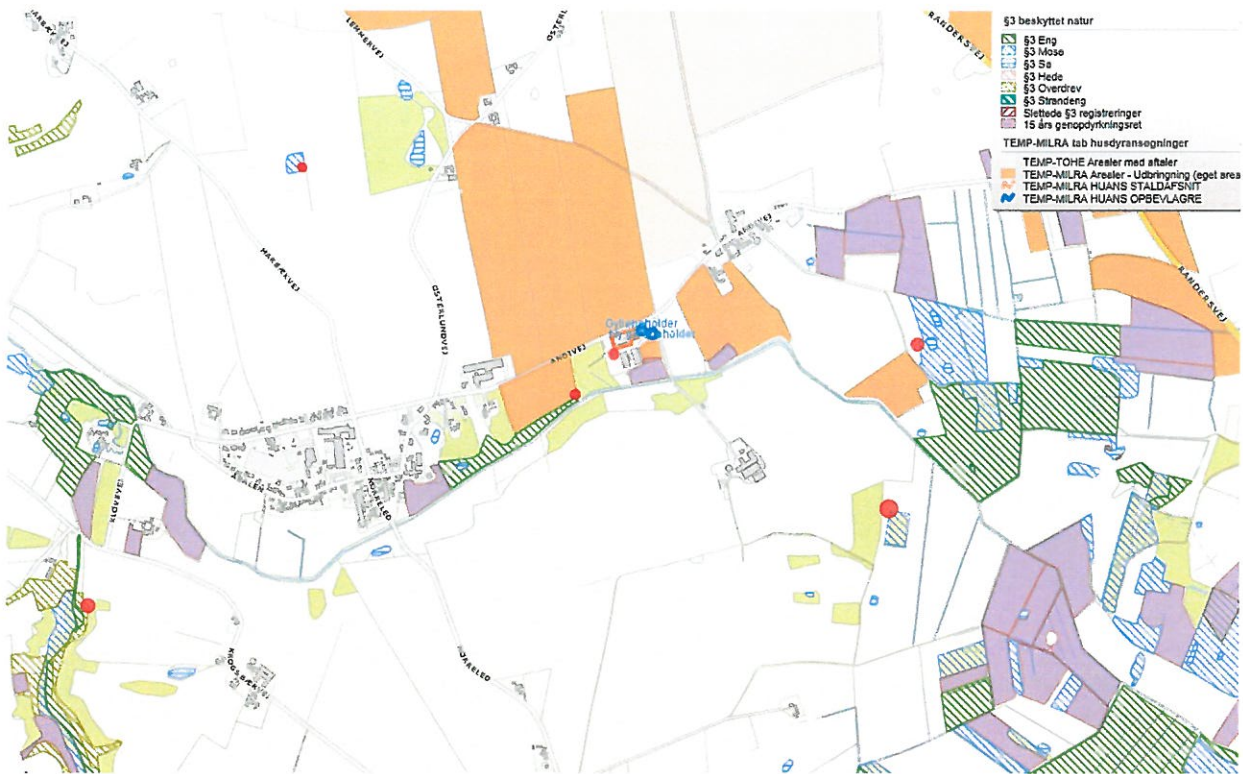
Dette er opnået ved følgende værdier:

Afgangsvægt=112
Indgangsvægt=31
FESv=2,70
g P pr FESv=4,8

BILAG 5: Beliggenhed af ejede/forpagtede udbringningsarealer og aftalearealer

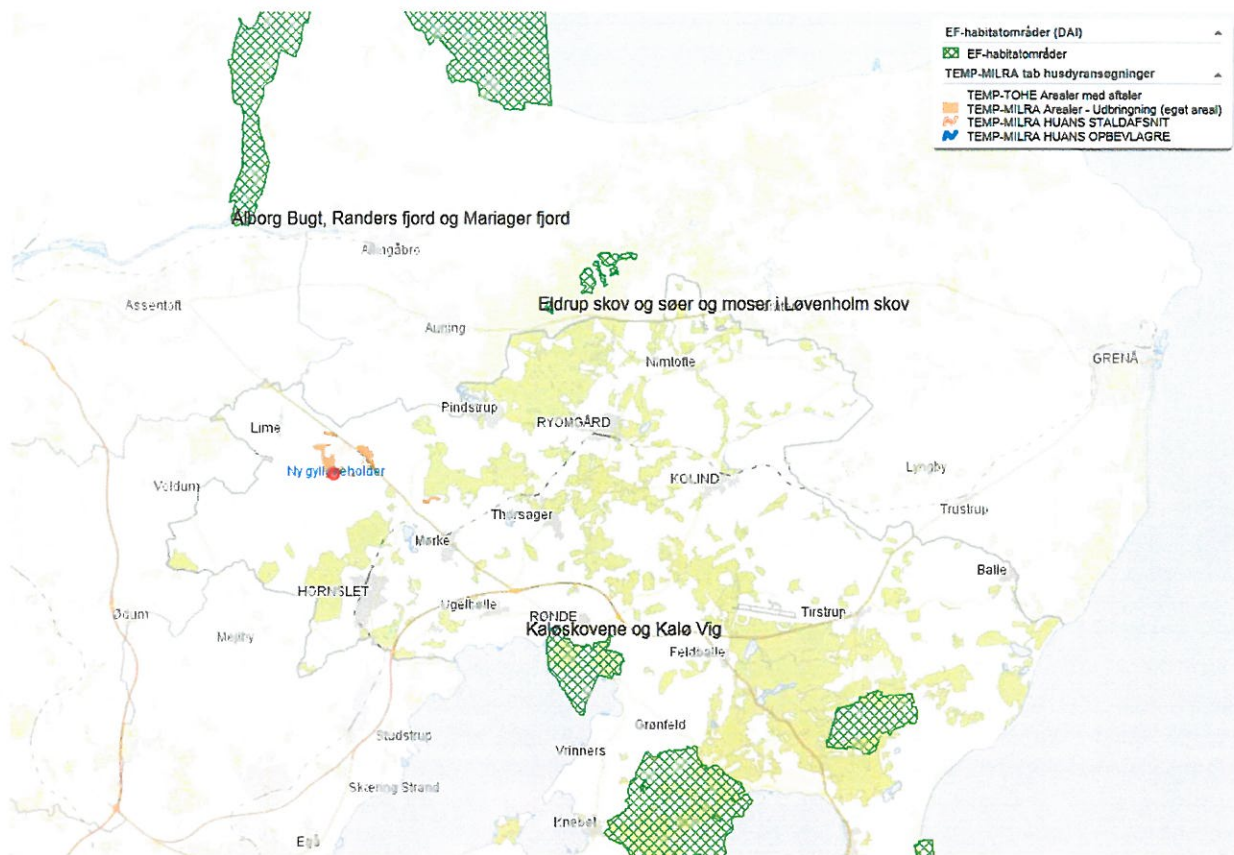

BILAG 6: Naturarealer omkring punktkilden beskyttet af § 3 hvor der er foretaget ammoniakberegning

De røde markeringer angiver, hvortil der er beregnet.

BILAG 7: Nærmeste Natura 2000-område

BILAG 8: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

Habitatområde 230: "Kaløskovene og Kaløvig"

- 1016 Sump vindelsnegl (*Vertigo moulinsiana*)
- 1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 * Kystlaguner og strandsøer
- 1160 Større lavvandede bugter og vige
- 1170 Rev
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220 Flerårig vegetation på stenede strande
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Rigkær
- 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130 Bøgeskove på muldbund
- 9150 Bøgeskove på kalkbund
- 9160 Egskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Habitatområde 47: "Eldrup skov og søer og moser i Løvenholm skov"

- 3160 Brunvandet sø
- 4010 Våd hede
- 4030 Tør hede
- 6410 Tidvis våde enge
- 7110 Højmose
- 7120 Nedbrudt højmose
- 7140 Hængesæk
- 9120 Bøg på mor med kristtjørn
- 91D0 Skovbevokset tørvemose

Habitatområde 14: "Ålborg Bugt , Randers fjord og Mariager fjord"

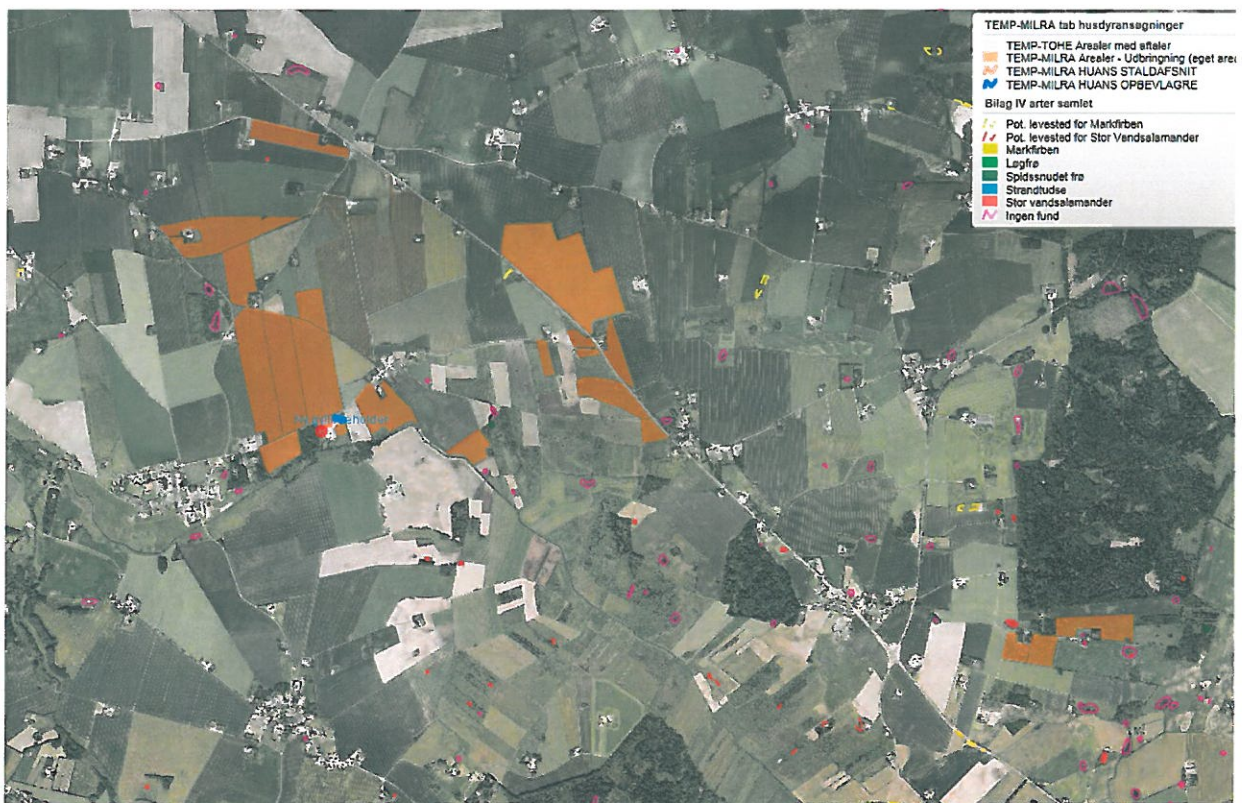
- 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1103 Stavsild (*Alosa fallax*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)
- 1903 Mygblomst (*Liparis loeselii*)
- 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1130 Flodmundinger
- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige
1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330 Strandenge
2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
2120 Hvide klitter og vandremiler
2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
2170 Kystklitter med gråris
2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter
2190 Fugtige klitlavninger
2250 * Kystklitter med enebær
3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160 Brunvandede søer og vandhuller
3260 Vandløb med vandplanter
4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
6120 * Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand
6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
7230 Riggær
9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
9130 Bøgeskove på muldbund
9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

BILAG 9: Bilag IV-arter nær anlægget

BILAG 10: Bilag IV-arter – udbringningsarealer

BILAG 11: Primære transportveje

